

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Aleksi Bečiću

 CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE 19:21	
PRIMLJENO: 23. 11	20 24 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 02-61-2/21-244	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki prosvjete, kulture, nauke i sporta gđi Vesni Bratić, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koja ste strateška dokumenta i ciljeve u vezi sa razvojem kulture u Crnoj Gori osmislili i ostvarili?

Pitanje ću obrazložiti na sednici Skupštine.

Molim Vas da mi odgovor dostavite u pisanoj formi.

S poštovanjem,

POSLANICA

Aleksandra Vuković

Црна Гора
Министарство просвјете, науке, културе и спорта

Адреса: Вака Ђуровића б.б.
81000 Подгорица, Црна Гора
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.mpnks.gov.me

Број: 01-076/21-11544/2
Подгорица, 26. новембар 2021. године

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30. 11.	20 21	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-244/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Предмет: Достављање одговора на посланичко питање бр. 00-61-2/21-244/1.

Поштовани,

Министарство просвјете, науке, културе и спорта у прилогу овог акта Вам доставља одговор на посланичко питање посланице Александре Вуковић, заведено дана 23. новембра 2021. године под бројем 00-61-2/21-244.

С поштовањем,

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Предмет: Одговор на посланичко питање

На основу члана 187 и 188 Пословника Скупштине Црне Горе, за Четврту - посебну сједницу Другог редовног (јесењег) засиједања Скупштине Црне Горе, сазвану за 25. новембар 2021. године, министарки просвјете, културе, науке и спорта проф. др Весни Братић, посланице Александре Вуковић, поставила је слjedeће:

Посланичко питање

Која сте стратешка документа и циљеве у вези са развојем културе у Црној Гори осмислили и остварили?

Одговор

Министарство просвјете, науке, културе и спорта је у јулу 2021. године припремило Завршни извјештај о спровођењу Програма развоја културе 2016–2020. који садржи постигнуте резултате у реализацији стратешких циљева за комплетан петогодишњи период примјене Програма. У Извјештају који је усвојила Влада Црне Горе, дате су препоруке за наредни циклус планирања културне политике, како би нови Национални програм развоја културе био усклађен с Уредбом о начину и поступку израде, усклађивања и праћења спровођења стратешких докумената и пратећом Методологијом развијања политика, израде и праћења спровођења стратешких докумената.

У циљу израде новог Националног програма развоја културе, Министарство је добило експертску помоћ у развоју вјештина фацилитације у процесу стратешког планирања, кроз ЕУ пројекат Унапређење стратешког планирања и координације јавних политика у јавној управи, који спроводи Генерални секретаријат Владе Црне Горе. Радни материјал који је припремљен на радионицама, полазна је основа и огледни примјер радној групи за израду овог стратешког документа за наредни петогодишњи период. Како је за израду наведеног стратешког документа неопходно извршити детаљну анализу стања у сектору културе, спровести ширу јавну расправу и укључити све субјекте од значаја за културу Црне Горе, Министарство ће након завршених анализа објавити јавни позив за достављање сугестија и предлога за израду што квалитетнијег стратешког документа за наредни петогодишњи период.

Такође, ово Министарство је наставило са реализацијом Програма заштите и очувања културних добара, који се на годишњем нивоу доноси, у складу са чланом 128 Закона о заштити културних добара, Програмом развоја културе 2016-2020 и Програмом рада Владе Црне Горе, а који је сходно Уредби о начину и поступку израде, усклађивања и праћења спровођења стратешких

докумената и Методологији развијања политика, израде и праћења спровођења стратешких докумената, ново допуњено издање, категорисан као документ којим се утврђују правци дјеловања у области унапрјеђења стања културних добара и од важности је за имплементацију политике. Дакле, уз одређени застој у финансирању, као што вам је и познато због реорганизације овог ресора и кашњења усвајања Буџета, овај документ ће без обзира на све изазове са којима смо се сусрели у претходном периоду бити подржан и ове године. Дакле, тиме смо обезбиједили континуирано финансирање заштите и очувања културних добара, у складу са прописима, што нам је и био приоритет.

Поред наведеног, некадашње Министарство културе је са Организацијом за образовање, науку и културу Уједињених нација (Унеско), крајем 2019. године, потписало Споразум о реализацији „Унеско“ пројекта „Јачање управљања, промоције и одрживог кориштења културне баштине за развој у Црној Гори“, који подразумева три фазе, и то:

- Израду Стратегије развоја културне баштине за период 2020-2025;
- Израду Националне стратегије заштите и одрживог кориштења културне баштине;
- Преглед институционалног оквира и капацитета државних органа и јавних установа надлежних за заштиту и управљање културном баштином.

Предметни Пројекат, реализују експерти које је ангажовала Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација (Унеско), те ће о резултатима истог јавност бити благовремено обавијештена. Интензивније активности на Пројекту ће се почетком наредене године обављати у Црној Гори, уз укључивање укупне стручне јавности, односно свих заинтересованих субјеката, у складу са преузетим обавезама из предметног споразума. Сам садржај Пројекта говори о томе да се комплексној области заштите и очувања културне баштине у Црној Гори приступа са посебном пажњом, уз укључивање релевантних међународних партнера.

Подсјећамо да су настављене и активности на јачању кадровских капацитета у области дјелатности културне баштине, те је Министарство просвјете, науке, културе и спорта дало пуну подршку на организовању Интердисциплинарног студијског програма конзервације и рестаурације при Факултету ликовних умјетности Универзитета Црне Горе. У односу на наведено, у септембру је уписана прва генерација конзерватора и рестауратора, а из овог ресора су кроз Буџет за 2021. обезбијеђена финансијска средства за прве двије студијске године, у укупном износу од 140.000,00 еура. Такође, из истог ресора, планирано је и укупно финансирање петогодишњег студијског програма конзервације и рестаурације, што значи да је у оквиру Буџета за 2022. годину, планиран износ од 120.000,00 еура, за трећу студијску годину.

Дакле, наведено указује на јасну предидејеленост МПНКС када је у питању интердисциплинарни приступ заштити и очувању културног наслеђа Црне Горе, кроз сарадњу просвјете и културе, што демантује честе оптужбе о оправданости спајања ових ресора.

Једна од кључних водилџа у раду ресора културе је законом утврђени јавни интерес у култури, прописан чланом 5 Закона о култури. Међу пословима од јавног интереса дефинисан је равномјеран развој културе на цијелој територији Црне Горе. То је и стратешки циљ којем смо у досадашњем дјеловању посвећено тежили. У том контексту, Министарство је израдило Секторску анализу за утврђивање предлога приоритетних области од јавног интереса и потребних средстава за финансирање пројеката и програма невладиних организација из Буџета Црне Горе у 2021. години. Будући да је као приоритетан проблем препознат неравномјеран развој културе у нашој земљи, као стратешки циљ, чијој реализацији ће се допринијети кроз имплементацију пројеката невладиног сектора, дефинисан је управо – равномјеран развој културе на цијелој територији Црне Горе. Као резултат тога, у првој половини новембра, објављен је Јавни конкурс за финансирање пројеката/програма НВО у областима умјетности и културе којим ће бити расподијељено 330.000 €. Предметним конкурсом позване су невладине организације које имају капацитете и искуство да пријаве пројекте/програме у наведеним областима, којима могу допринијети реализацији стратешких циљева и приоритета, а то су, првенствено – равномјеран развој културе на цијелој територији Црне Горе, затим јачање независне културне сцене, као и заштита и промоција разноликости културних израза која је у складу с Конвенцијом о заштити и промовисању разноликости културних израза.

Министарство просвјете, науке, културе и спорта расписало је и три јавна конкурса за суфинансирање програма и пројеката у областима културно-умјетничког стваралаштва, и то:

- Конкурс за суфинансирање пројеката и програма од значаја за остваривање јавног интереса у области културно-умјетничког стваралаштва (који се односи на седам области: ликовну умјетност, музичку и музичко-сценске дјелатности, књижевност, књижевно превођење, часописе из области културе и умјетности, позоришну продукцију, културно-умјетничке манифестације и фестивале);
- Конкурс за суфинансирање програма и пројеката којима се обезбјеђује заједничко црногорско учешће на међународним манифестацијама и фестивалима и
- Конкурс за реализацију програма “Развој културе на сјеверу” (за нове пројекте и програме од значаја за остваривање јавног интереса у култури у општинама са сјевера Црне Горе (Андријевица, Беране, Бијело Поље, Гусиње, Колашин, Мојковац, Петњица, Плав, Плужине, Пљевља, Рожаје, Шавник и Жабљак) и програме и пројекте из других црногорских општина који ће бити реализовани на сјеверу, на основу споразума о сарадњи и размјени програма.

Министарство је током ове године посвећено радило и на рјешавању статуса репрезентативних струковних удружења, за која је, у складу са Законом о култури предвиђено да надлежно Министарство прописује ближе критеријуме и начин утврђивања њиховог статуса. Како су тренутно струковна удружења у култури регистрована као невладине организације, сходно Закону о невладиним организацијама, немају могућност финансијске подршке од Министарства. Наведено им значајно онемогућава рад и функционисање и доводи у питање њихов опстанак.

Поред наведеног, евидентирали смо и потешкоће у функционисању одређеног броја невладиних организација које се примарно баве заштитом и очувањем нематеријалног културног наслеђа, чак су поједине носиоци или чувари одређеног нематеријалног културног добра, те ћемо у наредном периоду нарочиту пажњу усмјерити у рјешавању њиховог статуса. Важно је истаћи, да ће приоритет бити дефинисање статуса НВО Бокелска морнарица, која је носилац нематеријалног културног добра од, сада већ, међународног значаја, будући да ће ово културно добро бити уписано на „Унеско“ **Репрезентативну листу нематеријалне баштине човјечанства.**

У односу на изложено, Министарство је препознало наведени проблем и започело припремне активности за доношење законске регулативе која ће уредити ово питање, у складу са Законом о култури. Усвајање наведеног документа је планирано у 2022. години, и створиће услове за несметан рад струковних удружења умјетника и стручњака у култури, као и носилаца, односно чувара нематеријалног наслеђа, те допринијети побољшању њиховог социо-економског положаја, заштити стручних и професионалних интереса и бољој промоцији њиховог рада.

Министарство је остварило и значајне успјехе на међународном нивоу, а неки од њих су да је договорено стипендирање прве генерације студената на студијском програму конзервација и рестаурација на начин што ће се њихова едукација обогатити обуком на Криту у Грчкој, на љето 2022.године, такође је договорена размјена умјетника из Грчке и Бугарске, већ на прољеће 2022. године и многе друге погодности.